

MONITOR BIZNESU

www.monitorbiznesu.com.pl

Nr 06 (58) 30 maja 2019 r.

SYMBOL 2019 – NOMINACJA

Komórki macierzyste w służbie pacjentom z chorobami cywilizacyjnymi

Choroby zwyrodnieniowe stawów to problem, który dotyczy wszystkich krajów wysokorozwiniętych. Naukowcy z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, we współpracy z innymi ośrodkami naukowymi w Polsce oraz kliniką ortopedyczną, opracowują rozwiązanie w ich leczeniu, w tym u pacjentów cierpiących także z powodu innych chorób cywilizacyjnych, takich jak cukrzyca typu 2 i otyłość

Badania z misją

Prof. Ewa Zuba-Surma z Wydziału Biochemii, Biofizyki i Biotechnologii Uniwersytetu Jagiellońskiego medycyną regeneracyjną zainteresowała się jeszcze podczas pracy w Zakładzie Transplantologii Collegium Medicum UJ w Krakowie, mistrzowskie szlify zdobywała zaś w ośrodkach naukowych w Stanach Zjednoczonych: Institute of Molecular Cardiology oraz Stem Cell Biology Institute w Uniwersytecie w Louisville.

Owocem jej wieloletniej pracy jest wieloetapowy projekt finansowany ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) pn.: „Opracowanie zoptymalizowanych metod leczenia

uszkodzeń tkankowych w oparciu o innowacyjne kompozyty oraz mezenchymalne komórki macierzyste i ich pochodne u pacjentów z chorobami cywilizacyjnymi” (BioMiStem) realizowany w ramach programu STRATEGMED III.

Celem projektu jest opracowanie nowych strategii leczenia choroby zwyrodnieniowej stawów, które z jednej strony będą oparte o zmodyfikowane komórki macierzyste o zwiększonym potencjale regeneracyjnym, z drugiej zaś o biogodne biomateriały – syntetyczne lub naturalne rusztowania, sprzyjające właściwościom proregeneracyjnym komórek. Projekt bierze pod uwagę także badanie wpływu innych chorób towarzyszących, jak cukrzyca typu 2 i

otyłość, na właściwości komórek pacjentów, które miałyby być zastosowane w leczeniu.

– Komórki są namnażane ex vivo w obecności pożywek hodowlanych, które stymulują ich przekształcanie się w odpowiedni typ komórek, np. komórki chrząstki. Łączenie komórek macierzystych z odpowiednio biofunkcjonalizowanymi rusztowaniami biomateriałowymi z jednej strony zapewnia im niszę do wzrostu, z drugiej zaś może zwiększać ich potencjalny biologiczny, dzięki czemu uzyskamy bardziej efektywne implanty do leczenia ubytków chrzęstno-kostnych – podkreśla prof. Ewa Zuba-Surma, kierownik projektu.

Światowy przełom w medycynie regeneracyjnej

Najnowsze trendy w światowej medycynie regeneracyjnej oscylują wokół dwóch nurtów, opartych o dwa typy komórek macierzystych. Pierwszy bazuje na indukowanych pluripotencjalnych komórkach macierzystych (iPS), zbliżonych właściwościami do komórek embrionalnych. Ich potencjał do różnicowania we wszystkie typy tkankowe otwiera potencjalną możliwość szerokiego zastoso-

wania ich w regeneracji, ale niesie też spore ryzyko ze względu na wysoką teratogenność. Drugim trendem są działania oparte o potencjał regeneracyjny i wydzielniczy komórek macierzystych izolowanych bezpośrednio z tkanek pacjentów, w tym komórek macierzystych mezenchymalnych (MSCs) oraz wydzielanych przez nie pęcherzyków zewnątrzkomórkowych.

Prof. Ewa Zuba-Surma skupia się w swoich badaniach na wykorzystaniu obu rodzajów komórek macierzystych oraz wydzielanych przez nie pęcherzyków w celu wypracowania optymalnych rozwiązań służących jak najlepiej pacjentom.

– W tej chwili prowadzimy badania nad pozyskiwaniem preparatów pęcherzyków zewnątrzkomórkowych produkowanych m.in. przez mezenchymalne komórki macierzyste, dla celów regeneracyjnych. Ich najważniejszą cechą jest efekt parakryny, a wydzielane substancje mogą m.in. stymulować endogenne mechanizmy naprawcze. Zastosowanie pęcherzyków pozwoli w niektórych przypadkach wyeliminować konieczność aplikowania samych komórek – akcentuje prof. Ewa Zuba-Surma.

Prof. dr hab. Ewa Zuba-Surma, kierownik projektu BioMiStem

Innowacyjne wyniki

Dotychczasowe wyniki badań projektu BioMiStem są niezwykle obiecujące. Udało się opracować takie podłoża oparte o biogodne materiały, które zwiększają potencjał proregeneracyjny komórek MSCs w kontekście aplikacji w ortopedii.

Pierwsze wyniki fazy przedklinicznej prowadzone w oparciu o model transgenicznej humanizowanej świni, której aplikowane są ludzkie komórki macierzyste hodowane w obecności biogodnych materiałów, dowodzą, że opracowywane podejścia mogą prowadzić do regeneracji uszkodzeń chrzęstno-kostnych. Do fazy klinicznej prowadzonej przez klinikę ortopedyczną wybra-

no 200 pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawów i chorobami cywilizacyjnymi, jak cukrzyca typu 2 lub otyłość i mimo że została ona zaplanowana na kwiecień 2020 r., już w tej chwili wzbudza olbrzymie zainteresowanie. Projekt BioMiStem daje zatem szansę na opracowanie nowych podejść regeneracyjnych opartych w całości o polską myśl naukową.

Joanna Gulewicz

Projekt pt.: „Opracowanie zoptymalizowanych metod leczenia uszkodzeń tkankowych w oparciu o innowacyjne kompozyty oraz mezenchymalne komórki macierzyste i ich pochodne u pacjentów z chorobami cywilizacyjnymi” (BioMiStem) finansowany ze środków programu strategicznego STRATEGMED III przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) (nr STRATEGMED3/303570/7/NCBR/2017)

RELACJA

Kapitał, mentoring i Smart Money – trzy filary PowerUp!

Danubia Nanotech ze Słowacji pokonał ponad 300 konkurentów, otrzymując szansę na globalny rozwój biznesu. Gałę finałową podczas konferencji Impact'19 zwycięzcy opuścili z czekiem na 50 tys. euro oraz szansą na zaproszenie do prestiżowego akceleratora Highway® by InnoEnergy

Już po raz piąty start-upy z 24 krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanęły do walki w organizowanym przez InnoEnergy konkursie PowerUp!. Tegoroczni Laureaci zaprezentowali grafenowy czujnik przeznaczony do monitorowania temperatury powierzchniowej. Produkt w postaci bardzo cienkiej folii można nałożyć na dowolne niemetale podłoża. Rozwiązanie może być stosowane m.in. w bateriach pojazdów elektrycznych i akumulatorach sieciowych. Przedłużonych żywotność i zapewni bezpieczeństwo użytkowania.

– Zgłosiliśmy się do PowerUp!, ponieważ poszukiwaliśmy wsparcia nie tylko w postaci określonego kapitału, ale również doradztwa i mentoringu. InnoEnergy jest właśnie takim inwestorem, dlatego bardzo cieszymy się, że dostaliśmy szansę, aby z nim współpracować. Już w najbliższej przyszłości zainicjujemy testy i wprowadzimy produkt na rynek – mówi Patrik Krizansky, odpowiedzialny

za Business Development w Danubia NanoTech.

Drugie miejsce i 10 tys. euro przyznano Atlant 3D z Łotwy, którego projekt umożliwił wykorzystanie druku 3D do prototypowania mikro- i nanosystemów oraz urządzeń. Ostatnie miejsce na podium oraz nagrodę w wysokości 5 tys. euro otrzymał start-up V-Chiller z Węgier, autor urządzenia chłodzącego opartego na metodzie próżniowej.

Tegoroczna gala finałowa odbyła się w Krakowie podczas Impact'19 – jednego z najważniejszych wydarzeń gospodarczych w tej części Europy. Przed jury oraz publicznością, skupiającą m.in. inwestorów, przedstawiciele przemysłu, a także mediów, swoje produkty i usługi zaprezentowało 14 start-upów. Finałisti to laureaci krajowych finałów PowerUp! na Węgrzech, w Polsce, Czechach, Słowacji, Słowenii, Serbii, Litwie, Łotwie, Estonii, Rumunii, Bułgarii, Chorwacji, Turcji i Grecji. Polskę reprezen-

tował start-up FLYO Boards ze swoim projektem innowacyjnej deski surfingowej.

Po raz pierwszy w historii konkursu przyznano dodatkową nagrodę specjalną Clean Air Challenge Award. Otrzymał ją start-up Roofit.solar, producent materiałów do pokrycia dachów, będących jednocześnie panelami do wytwarzania energii. Sponsorem nagrody była firma Veolia, która tworzy, rozwija i wdraża innowacyjne rozwiązania, przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju miast i przemysłu.

– W Polsce stan powietrza jest jednym z najważniejszych wyzwań, przed którymi stoją samorządy i przemysł. Dlatego wszystkie rozwiązania, które przyczyniają się do jego poprawy, zasługują na uznanie i wsparcie. Bardzo cieszę się, że firmy start-upowe tworzą nowe technologie w tym zakresie i dzielą się misją Veolii – odnawianie zasobów świata i troska o środowisko. Jestem dumny, że to właśnie Veolia jest pierwszym mecenasem nagrody Clean Air Challenge Award – powiedział Fabien Ferrer, wiceprezes zarządu i zastępca dyrektora generalnego grupy Veolia w Polsce.

Wśród głównych partnerów tegorocznej edycji konkursu znalazły się firmy: RAFAKO, D.TEK, ZSE Group oraz Ener-

jisa. To właśnie przedstawiciele partnerów oraz Jakob Ruiter, CEO InnoEnergy Benelux, zasiadli w jury, które wśród prezentowanych rozwiązań szukało obiecujących technologii.

Udział w konkursie to dla start-upów szansa na spotkanie z wiodącymi przedstawicielami sektora energii czy cleantech. Dla wielu jednak głównym powodem wzięcia udziału w PowerUp! jest perspektywa zaproszenia do prestiżowego akceleratora Highway® by InnoEnergy, jednego z najlepszych tego typu programów w Europie. Dostęp do inwestycji na poziomie 150 tys. euro i budowanego przez lata know-how InnoEnergy otwierają start-upom drzwi do rozwoju w skali międzynarodowej.

Anna Knappek

Michał Maćkowiak, Head of Innovation w RAFAKO S.A.:

– PowerUp! jest dla nas szansą na poznanie najnowszych trendów i rozwiązań z obszarów, które uważamy za przyszłościowe i bliskie działalności RAFAKO, a więc m.in.: elektromobilności, odnawialnych źródeł energii, paliw alternatywnych czy magazynów energii. To również świetna okazja do wymiany wzajemnych doświadczeń z innymi partnerami konkursu.

Finałisti konkursu PowerUp!

Fezal Okur, Chief Strategy and Business Development Officer Enerjisa Enerji AS:

– Jako Enerjisa wierzymy, że zrównoważone rozwiązania mogą być tworzone tylko poprzez partnerstwo wszystkich interesariuszy. Innowacyjne i sprawne rozwiązania, zorientowane na najważniejsze problemy urbanizacyjne i stawiające w centrum klienta, są celem Enerjisa. Jesteśmy dumni z bycia częścią PowerUp!, konkursu dla start-upów, który łączy nas z najbardziej imponującymi pomysłami w całej Europie.

Andrej Juris, Executive Director and Chairman of the Board of Directors, Západoslovenská distribučná (ZSD):

– Grupa ZSE nieustannie oferuje innowacyjne rozwiązania energetyczne swoim klientom i współpracuje z innowacyjnym ekosystemem w sektorze energetycznym. PowerUp! zapewnia wyjątkową możliwość uczenia się od inspirujących start-upów energetycznych i wspierania ich.

Jakub Miler, dyrektor generalny InnoEnergy Central Europe:

– PowerUp! to konkurs nie tylko dla firm energetycznych. Szukamy rozwiązań z obszaru mobilności, technologii czystego powietrza, ciepłownictwa, cleantech czy szeroko pojętych technologii smart. Z roku na rok rośnie jakość start-upów, które do nas trafiają. Są bardziej dojrzałe, ich produkty bardziej przemyślane, a drużyny stojące za projektami dużo lepiej przygotowane do wyzwań, jakie przed nimi stawiamy. Tym, co wyróżnia nas spośród innych konkursów dla start-upów, jest wszechstronne i kompleksowe wsparcie w rozwoju działalności. Uczestnicy wiedzą, że oprócz nagród pieniężnych, czeka na nich także solidna dawka mentoringu, a nawet pomoc w pozyskaniu pierwszych partnerów czy klientów. PowerUp! daje dostęp do Smart Money, czyli pozafinansowych korzyści, takich jak kontakty i wiedza, które umożliwiają lepsze wejście na rynek. Najlepszym przykładem są HYGEN, Gradis i Skeleton Technologies, którym pomogliśmy rozwinąć skrzydła w poprzednich latach. Także dzięki ich sukcesom stajemy się w całym regionie „go-to” parterem dla każdego, kto chce wprowadzić swój produkt na rynek europejski.

EKOSYMBOL 2019 – NOMINACJA

PKM Katowice: nowoczesność i ekologia

PKM Katowice jest jednym z największych przewoźników na Śląsku. Obsługuje na zlecenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii 61 linii na terenie Katowic, Chorzowa, Siemianowic Śląskich, Mysłowic, Bytomia i Zabrze. Średnio przewozi dziennie prawie 250 tys. osób

Obecnie Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice Sp. z o.o. posiada 250 autobusów, wśród których większość stanowią nowoczesne pojazdy niskopodłogowe spełniające normę EURO 5 i EURO 6, zapewniające punktualną i komfortową podróż. Liczne udogodnienia zachęcają do rezygnacji z poruszania się samochodem na rzecz korzystania z komunikacji miejskiej. Przedsiębiorstwo stale prowadzi działania podnoszące jakość obsługi pasażerów poprzez zakup nowych autobusów oraz regularne szkolenia kierowców. PKM Katowice kontynuuje proekologiczną politykę zorientowaną na podnoszenie jakości życia w mieście. Spółka od lat jest przykładem dbałości o komfort pasażerów i środowisko naturalne, a proekologiczna polityka jest jednym z priorytetów przedsiębiorstwa.

Trwa wymiana taboru na nowoczesny i ekologiczny z wykorzystaniem dofinansowania z funduszy unijnych. Pierwszych pięć przegubowych autobusów elektrycznych marki Solaris pojawiły się w barwach PKM Katowice w styczniu 2019 r. Jest to zakup realizowany w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020.

W ramach projektu „Zmniejszenie negatywnego wpływu transportu publicznego na środowisko naturalne i poprawa jakości transportu poprzez zakup nowych ekologicznych autobusów miejskich, jednoczołnowych, niskopodłogowych, spełniających normy EURO 6. Projekt ten jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków pochodzących z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020.

Spółka opracowała i wdrożyła Zintegrowany System Zarządzania wg norm jakości: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 i PN-N 18001:2004.

Danuta Klimek

W latach 2015–2019 zakupionych zostało łącznie 120 nowych autobusów, w tym elektryczne

SYMBOL 2019 - NOMINACJA

Grodzisk Mazowiecki „Made in China”

Z Grzegorzem Benedyckińskim, burmistrzem Grodziska Mazowieckiego, rozmawia Anna Knapke

Grodzisk Mazowiecki od lat jest stawiany w Polsce i Europie jako wzór do naśladowania, zarówno gdy chodzi o podnoszenie jakości życia mieszkańców, jak i o wprowadzanie innowacji. Skąd czerpie pan pomysły na rozwój miasta i gminy?

Wielko podróżuję, poznaję inne miasta i kultury, także po to, aby czerpać inspirację. Ostatnio byłem w Chinach i był to bardzo pouczający wyjazd. Po powrocie tam stwierdziłem, że my – nie tylko jako miasto, ale i jako cała Polska – musimy znacznie przyspieszyć tempo rozwoju. Zmiany są zauważalne, ale zbyt powolne. Wróciłem do Chin po 6 latach i zaobserwowałem ogromny postęp i rozwój, jakie nastąpiły od czasu mojego ostatniego pobytu. Jako kraj jesteśmy daleko w tyle w kwestiach nowoczesnych rozwiązań czy płatności mobilnych. Wszędzie mamy np. kolejki: na basen, do kina, itd. A takie problemy można rozwiązać zupełnie inaczej. Właśnie to zrobimy w Grodzisku Mazowieckim: zlikwidujemy drukowane bilety, oczekiwanie na płatności i wszystkie uciążliwe czynności, które obecnie wydłużają korzystanie z infrastruktury społecznej oferowanej przez gminę. Będziemy to załatwiać w Grodzisku Mazowieckim za pomocą telefonu. Powstanie oparty na aplikacji system, który skupi w sobie wszystkie udogodnienia. Oczywiście trzeba będzie poświęcić sporo pracy na edukację społeczeństwa w tym zakresie, zaczynając od burmistrza (śmiech). Ale nauczymy ludzi, jak z tego korzystać. W Chinach właśnie to było imponujące, że niemal nigdzie nie używa się pieniędzy czy biletów papierowych. Kiedy widziałem tam na targu starsze osoby płacące telefonem za kupione cebulki, to miałem wrażenie, że jestem świadkiem nieprawdopodobnego postępu. Chcę, aby także u nas możliwe były takie udogodnienia.

To rzeczywiście imponujące i ambitne zamierzenia. Zapewne nie jedyne?

Właśnie. Kolejną inspiracją pochodzącą z Chin, na którą chcemy postawić w Grodzisku, jest wprowadzenie elektrycznych pojazdów do ruchu miejskiego. Zdumiewające było dla mnie, że w 24-milionowym mieście na zatłoczonym skrzyżowaniu poziom hałasu jest zdecydowanie mniejszy niż ten, który znamy z naszych dróg. Jest tam cicho, bo wszyscy jeżdżą elektrycznymi motorami i rowerami, a około 40% ogółu samochodów stanowią pojazdy elektryczne. Tam właśnie ma miejsce elektromobilność, o której wszyscy tu szumnie mówią, ale mało się w związku z nią dzieje. Od wielu lat próbujemy to zmienić w naszym mieście i jestem pewien, że teraz będziemy dążyć do tego jeszcze mocniej. Przekonałem się, że „Made in China” oznacza najlepszą jakość. Mam ogromną potrzebę zaimplementowania w Grodzisku wielu widzianych tam rozwiązań, bo wiem, że są dobre, potrzebne i podnoszą jakość życia, a przecież taka jest nasza rola jako jednostki samorządowej.

W ostatnich tygodniach w środowisku sportowym zrobiło się głośno o Grodzisku Mazowieckim za sprawą rozpoczęcia budowy kompleksu treningowego Legii Warszawa. Prezes i właściciel Legii, Dariusz Mióduski, mówił, że jednym z decydujących czynników przy wyborze lokalizacji była otwartość samorządu.

Właśnie. Jesteśmy otwarci na nowe inwestycje, tym bardziej, jeśli w grę wchodzi infrastruktura sportowa na światowym poziomie. Legia Training Center to absolutnie unikalna inwestycja, której wartość przekroczy 80 mln zł. W kwietniu ruszyła budowa, a naszą rolą jako gminy jest przygotowanie pełnej infrastruktury drogowej i wodociągowo-kanalizacyjnej. Całość ma być gotowa do czerwca przyszłego roku. To będzie „kolejna cegiełka” do budowy spójnego obrazu Grodziska Mazowieckiego jako miejsca zapewniającego wysoki standard życia, ale przede wszystkim nowoczesnego i innowacyjnego. Jeśli nie cały kraj, to na pewno Grodzisk Mazowiecki dogoni Chiny. ■

Ale już dziś w mieście jest wiele miejsc – jak chociażby Mediateka – które są spójne z wizją nowoczesności.

Mediateka okazała się dużym sukcesem, ponieważ obiekt jest znakomicie wykorzystywany. Są w niej specjalne działy z nowoczesnymi technologiami, zarówno dla dzieci, jak i dla starszych. Przygotowaliśmy szereg

SYMBOL 2019 – NOMINACJA

LEK-AM zdobywa zasłużone laury

Na rynku farmaceutycznym odnotowującym wzrost na poziomie 3 proc. w stosunku do roku poprzedniego, LEK-AM urósł aż o 14 proc. Założony plan sprzedaży na 2018 r. firma zrealizowała w 103 proc., uzyskując łączną sprzedaż na poziomie ponad 157 mln zł

Bardzo dobre wyniki to efekt nie tylko niebywałej dbałości o jakość produkcji i zakładu, wprowadzania na rynek nowych leków oraz suplementów diety, ale także najwyższej jakości zarządzania. Kadra kierownicza uczestniczy w międzynarodowych i krajowych wydarzeniach poświęconych najnowszym technologiom, dzieląc się swoją wiedzą i pomysłami. Firma zdobywa przy tym prestiżowe nagrody i wyróżnienia. – *Tytuły te są potwierdzeniem najwyższego poziomu wdrożonych standardów zarządzania we wszystkich obszarach, a godła i dyplomy stanowią wymierne i ważne elementy w budowaniu i umacnianiu przewagi konkurencyjnej i pozytywnego wizerunku spółki* – mówi **Danuta H. Jakubowska, PR Manager Przedsiębiorstwa Farmaceutycznego LEK-AM Sp. z o.o.** W minionym roku firma otrzymała ponownie kilka prestiżowych nagród, które, co warto podkreślić, zostały przyznane spółce po raz kolejny. Do takich należy tytuł *Sukces Roku*. LEK-AM po

raz trzeci otrzymał statuetkę i jest jedyną firmą z branży farmaceutycznej wyróżnioną po raz kolejny. Sukcesów jest znacznie więcej. Po raz drugi w kategorii Produkcja LEK-AM otrzymał statuetkę *Firma Dobrze Zarządzana*. W kategorii *VIP w Ochronie Zdrowia 2018* tytuł otrzymało sześć podmiotów, wśród nich także LEK-AM. Firma po raz drugi została wyróżniona statuetką *Firma VIP-a*, trzykrotnie były też wyróżniane jej produkty, dlatego tym razem otrzymała podwójną statuetkę, jako wyraz uznania dla przedsiębiorstwa, które odniosło rynkowy sukces i wykazuje się stabilnością działania. Także w kategorii *Zdrowie wśród ośmiu nagrodzonych LEK-AM* otrzymał statuetkę jako *Lider w działaniach prozdrowotnych* przyznanej przez redakcję magazynu „Businesswoman & Life”.

Warto też wspomnieć o Polskim Kongresie Przedsiębiorczości w Poznaniu, w którym przedstawiciele firmy po raz czwarty odbierali statuetkę *Polskiej Nagrody Innowacyjności*, a także uczestniczyli w panelach dyskusyjnych dotyczących synergii nauki i przemysłu oraz trudnej promocji branży farmaceutycznej. Zakład produkcyjny LEK-AM w Zakroczymiu należy do najnowszych w kraju, dlatego dla spółki cennym jest *Certyfikat JAKOŚĆ ROKU* w kategorii *Ekologia*, który otrzymała za wprowadzenie wachlarza działań proekologicznych.

Wielkopolskie Stowarzyszenie Badań nad Jakością Centrum Badań i Monitorowania Jako-

Od lewej: Danuta H. Jakubowska – PR Manager LEK-AM Sp. z o.o., Joanna Drzazga-Lisiecka – wydawca Monitora Biznesu, Jakub Lisiecki – redaktor naczelny Monitora Biznesu

ści zorganizowało finał projektu *„Najwyższa Jakość”*. Kapituła konkursowa przedłużyła firmie *Certyfikat Jakość w Medycynie*, a także wręczyła dwie nowe, oryginalne statuetki, będące dziełem znakomitego rzeźbiarza Kazimierza Rafalika. Jedną to *Milorzób – Pamiętajmy o Pacjentach* – jako pierwszej firmie w branży farmaceutycznej oraz statuetkę *LEK-AM Dzieciom*.

W tym roku firma po raz ósmy otrzymała *Certyfikat Wiarygodności Biznesowej* potwierdzony przez Bisnode Polska. LEK-AM jest także trzykrotnym laureatem programu *Symbol*. To prestiżowe wyróżnienie zostało przyznane za stałe poszukiwanie innowacyjności w obszarze rozwoju, produkcji i kontroli leków, a także konsekwentnie realizowaną strategię intensywnego rozwoju. Doceniono również wysoką jakość produktów farmaceutycznych, etyczne postępowanie oraz wiarygodność i uczciwość w codziennej działalności. Tegoroczna nominacja do *Symbolu Innowacji* jest zatem zapowiedzią kolejnego wielkiego sukcesu Przedsiębiorstwa Farmaceutycznego LEK-AM. Sukcesu w pełni zasłużonego.

Anna Knapke

SYMBOL 2019 – NOMINACJA

Dimedic – pionier telemedycyny

Wykorzystanie telemedycyny w procesie diagnostycznym usuwa istniejące bariery w dostępie do opieki zdrowotnej. Pacjenci mogą korzystać z usług lekarza przez 24h na dobę, a to ogromny atut, który wyznacza standardy jakości dla przyszłości służby zdrowia

Telemedycyna daje nowe możliwości zapewnienia opieki medycznej pacjentom, którzy nie mogą efektywnie skorzystać z usług zdrowotnych świadczonych w ramach tradycyjnych modeli ochrony zdrowia. Jednym z pionierów wprowadzania rozwiązań telemedycznych jest brytyjska służba zdrowia, w której telemedycyna jest dobrze rozwinięta i obecna w powszechnej świadomości pacjentów. Jest to jednym z powodów, dla których właśnie w Wielkiej Brytanii powstają przychodnie telemedyczne, oferujące swoje usługi dla pacjentów w całej Europie. Przykładem takiej przychodni jest DIMEDIC.EU działający na terenie Unii Europejskiej. Zapewnia bezpieczne i godne zaufania usługi medyczne na odległość, bez konieczności wizyty w gabinecie lekarskim. Podlega ścisłym regulacjom prawa europejskiego oraz polskiego. Obec-

nie, po rozszerzeniu zakresu dostępnej diagnostyki, pacjenci w przychodni Dimedic mogą skorzystać z konsultacji medycznej na wybrane schorzenia. Ważnym aspektem działalności jest też leczenie chorób wstydliwych. Konsultacje lekarskie w Dimedic odbywają się tak samo, jak w tradycyjnym gabinecie lekarskim, tylko wygodniej – bez wychodzenia z domu. Lekarz może zdiagnozować pacjenta, wykorzystując elektroniczną dokumentację medyczną. Podczas wywiadu lekarskiego online system informatyczny zbiera dane, które następnie analizowane są przez lekarza. Każdy pacjent traktowany jest indywidualnie, dlatego w trakcie konsultacji lekarz przeprowadza z pacjentem szczegółowy wywiad medyczny. Rzetelna analiza stanu zdrowia pacjenta pozwala lekarzowi określić, czy można bezpiecznie stosować dany lek. To lekarz, po dokładnej analizie wszystkich informacji, podejmuje decyzję o wystawieniu recepty. Konsultacja online to także wygodne rozwiązanie dla wszystkich pacjentów chcących przedłużyć receptę na lek, który przyjmują od dłuższego czasu. – *Jesteśmy na początku rewolucji, jaką nowoczesna technologia przyniesie w leczeniu chorych, diagnozowaniu i dostępnosci porady lekarskiej. To niezwykle ciekawy moment*

*dla całej służby zdrowia w Polsce i na świecie. Dimedic jest dowodem na to, że połączenie technologii i medycyny może być bezpieczne. Fundamentem firmy jest bezpieczeństwo i satysfakcja pacjenta. Lekarze Dimedic są zarejestrowani w General Medical Council, czyli brytyjskim odpowiedniku Naczelnej Izby Lekarskiej w Polsce. Przychodnia otrzymała certyfikat Care Quality Commission, czyli regulatora usług medycznych w Wielkiej Brytanii – informuje Registered Manager przychodni. Dimedic działa na europejskim rynku już ponad trzy lata. Liczba korzystających z przychodni pokazuje, że pacjenci są otwarci na usługi telemedyczne. Chcą mieć dostęp do szybkiej informacji, diagnostyki i porady lekarskiej. O potrzebie dostępu do konsultacji online świadczy duża liczba powracających pacjentów, którzy doceniają szybkość, wygodę i dostępność porady lekarskiej. Dynamicznie rozwijająca się firma ma w planach wdrożenie nowych funkcjonalności, które pozwolą na poszerzenie oferty przychodni. Za realizację wizjonerskiego projektu i wprowadzenie nowej jakości na rynku ochrony zdrowia, firma otrzymała nominację do tytułu *Symbol Innowacji 2019*.*

Agnieszka Moj
współpr. **Adrian Morel**

SYMBOL 2019 – NOMINACJA

Nowoczesne rozwiązania dla rolnictwa

Vitera Polska, wyłączny dystrybutor produktów Atlántica Agrícola, pokazuje, jak w skuteczny sposób zwiększyć plony przy wykorzystaniu innowacyjnych rozwiązań. Działania wspomogą rynek rolniczy

W ofercie suwalskiego przedsiębiorstwa znajdziemy między innymi preparaty ochronne i ekologiczne, a także stymulatory wzrostu. Dzięki znacznej wydajności nawet niewielka ich ilość pozwoli rolnikom na podniesienie efektu plonotwórczego.

– Vitera korzysta z bogatego doświadczenia firmy hiszpańskiej w zakresie stosowania preparatów nawozowych i fizjostymulatorów – mówi **Romuald Wołyniec, prezes Vitera Polska Sp. z o.o.** – Jednocześnie mamy możliwość wymiany doświadczeń z siostrzanymi spółkami grupy Vitera, które działają w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Dbamy o rzeczywiste potrzeby naszych partnerów biznesowych, opracowując koncepcje indywidualnej współpracy profilowanej pod kątem konkretnych odbiorców.

Jednym z celów, jakie postawiła sobie firma, jest wprowadzenie na rynek preparatów o najwyższej jakości, które pozwolą na połączenie efektywności z racjonalizacją kosztów. Ponadto prowadzone

są badania i doświadczenia polowe we współpracy z jednostkami naukowo-badawczymi i profesjonalnymi producentami. W ten sposób można na bieżąco weryfikować skuteczność wszystkich rekomendowanych rozwiązań.

– Inwestycje w nowatorskie badania nad stymulatorami wzrostu, kwasami humusowymi, makro- i mikroelementowymi nawozami dolistnymi oraz preparatami ochronnymi, kosztowały kilkadziesiąt milionów euro. Dzięki temu produkty Atlántica Agrícola są produktami pierwszego wyboru w ponad 60 krajach na całym świecie – podkreśla Romuald Wołyniec.

Dla Vitery uprawa roślin w zgodzie z naturą i z troski o naturę to kluczowy cel. Najważniejszym działaniem jest zapewnienie racjonalnych kosztów, a jednocze-

śnie oferowanie rolnikom wysokiej jakości środków odżywiania i wspomaganie wzrostu roślin.

Suwalskie przedsiębiorstwo stało się jednym z ważniejszych graczy na rynku nawozów dolistnych w kraju. Nowoczesne, wysokiej klasy produkty importowane z Hiszpanii, są dystrybuowane przez spółkę do Białorusi, Ukrainy, Czech, Słowacji oraz do krajów nadbałtyckich. Poza standardową ofertą firma zapewnia także bezpłatne doradztwo swoich agronomów, by mogli oni jak najlepiej dobrać odpowiednie produkty do indywidualnych potrzeb klienta w danym terenie.

– Atlántica Agrícola produkuje preparaty wysokoskoncentrowane, które można stosować w niższych dawkach niż standardowe produkty, co znacząco obniża koszty ich aplikacji – dodaje Romuald Wołyniec.

Vitera, dzięki swojemu zaangażowaniu w pracę, zostaje zapraszana na branżowe fora biznesowe, a także otrzymuje liczne wyróżnienia, między innymi statuetkę **Orla WPROST**. W tym roku została także nominowana do tytułu *Symbol Nowoczesnego Rolnictwa*.

Adrian Morel

Romuald Wołyniec, prezes Vitera Polska Sp. z o.o.

EKOSYMBOL 2019 – NOMINACJA

Woda może tanieć

Miejskie Zakłady Komunalne Spółka z o.o. w Witnicy jako jedno z niewielu przedsiębiorstw w branży doprowadziły do znaczącej obniżki ceny wody i ścieków

MZK w Witnicy dokonało niemal niemożliwego: jest jednym z niewielu przedsiębiorstw w Polsce, które przy wprowadzeniu nowej taryfy dokonały obniżki ceny wody i ścieków. Nie byłoby to możliwe bez wsparcia samorządu Gminy Witnica. Synergiczne działania doprowadziły do redukcji ceny m³ wody i ścieków łącznie o niemal 4 zł.

– W okresie, gdy zaczynałem pracę w spółce, trwały wielomiesięczne problemy z jakością wody – relacjonuje **Przemysław Jocz, prezes MZK w Witnicy**. – Brakowało poleceń wodnoprawnych, przez co spółka ponosiła znacząco podwyższone opłaty za korzystanie z ujęć wody. Nie było też taryf za wodę i ścieki, pojawiły się za to kłopoty związane z tym, że firmę pod lupę wziął UOKiK. Skuteczny okazał się wdrożony proces naprawczy. W okresie około 12 miesięcy odnotowaliśmy znaczącą poprawę jakości wody. Sprawy formalne udało się pozatalować pozytywnie. Na uznanie zasługuję tu wyjątkowa praca załogi. Dziś o wysokiej jakości naszej pracy świadczą wyniki badań wody w zakresie parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych.

Miejskie Zakłady Komunalne w Witnicy dokonały również licznych zmian mających na celu zabezpieczenie ujęć wody. Wprowadzono kompleksowe zabez-

Przes MZK w Witnicy Przemysław Jocz na terenie oczyszczalni ścieków

pieczenie elektroniczne dla strategicznej infrastruktury spółki, m.in. zainstalowano alarmy na wszystkich studniach i zbiornikach na wodę.

W 2017 r. MZK w Witnicy wprowadziło obowiązek codziennego badania ścieków przemysłowych. Do 30% ścieków w gminie pochodzi z lokalnych przedsiębiorstw. Monitorowanie parametrów ścieków jest czynnikiem uwrażliwiającym przedsiębiorców na kwestie ekologiczne. Dzięki temu udało się ustabilizować parametry na wejściu do oczyszczalni, co zapewnia jej lepszą pracę.

W planach spółki uwzględniony jest dalszy rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, w pierwszej kolejności na terenach największego zaludnienia – w sołectwie Białez i w Nowinach Wielkich. W obszarach nieobjętych kanalizacją spółka prowadzi usługi asenizacyjne, używając m.in. nowego wozu o wartości niemal 600 tys. zł, na który pozyskała dotację z WFOŚ w Zielonej Górze. Ogromnym wyzwaniem jest planowane uniezależnienie się od odbiorców osadów pościekowych pochodzących z oczyszczalni, celem dalszej redukcji kosztów.

Miejskie Zakłady Komunalne w Witnicy wspierają również inicjatywy lokalne. – Zawsze pomagamy lokalnym organizacjom seniorskim, rozumiejąc potrzebę aktywizacji tej grupy społecznej – mówi Przemysław Jocz. Spółka w ramach misji społecznej pomogła gminie w remoncie pomieszczeń Banku Żywności. Planowana jest też szersza akcja promująca wśród młodzieży szkolnej picie wody kranowej zamiast słodzonych napojów. Witnickie MZK aktywnie uczestniczy też w przedsięwzięciach ekologicznych, jak choćby w akcji sprzątnięcia Jeziora Wielkiego w Witnicy. Prezes MZK czynnie bierze udział w tym wydarzeniu – jak zdradza, jest również pletwonurkiem – wylawiając pozostałości po biesiadowaniu i grillowaniu. – Zamiast wody w plastikach, lepiej pić naszą kranówkę, która bezpośrednio nadaje się do spożycia. Z pewnością jest znacznie zdrowsza niż napoje butelkowane, a do tego powstanie mniej śmieci zatrzucających środowisko naturalne – dodaje Przemysław Jocz.

Jacek Bies

EUROSYMBOL 2019 – NOMINACJA

Szpital z wizją rozwoju

Rozwój zgorzeleckiego szpitala potwierdza, że najważniejsze są stabilność i jasno sprecyzowane plany

Wielospecjalistyczny Szpital – Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu w 20 lat zmienił się w specjalistyczną placówkę z 27 oddziałami, kilkudziesięcioma poradniami specjalistycznymi i pracownikami diagnostyki.

W latach 2007–2018 zrealizowano inwestycje o łącznej wartości 106,9 mln zł. Utworzono m.in. Centrum Kardiologii Interwencyjnej z Oddziałem Intensywnego Nadzoru i Pracownią Hemodynamiki, Stację Dializ, Pracownię Rezonansu Magnetycznego, dobudowano piętro i zmodernizowano Zakład Rehabilitacji, zmodernizowano SOR oraz dobudowano pawilon Ratownictwa Medycznego. Ponadto przeprowadzono kompleksową termomodernizację budynków Zakładu dla Psychicznie i

Nowoczesny, 320-rzędowy tomograf komputerowy

Nerwowo Chorych w Sieniawce, zakupiono nowoczesny, 320-rzędowy tomograf komputerowy, nowoczesny mammograf, przeprowadzono kompleksową modernizację kuchni, doposażono szpital w specjalistyczny sprzęt medyczny do endoskopii oraz inny sprzęt do diagnostyki.

W 2015 r. dobudowano nowe skrzydło szpitala, w którym znalazły miejsce m.in. nowe oddziały: Urologii oraz Onkologii Klinicznej i Chemioterapii. Udział własny szpitala w inwestycjach w latach 2007–2016 wyniósł 44,0 mln zł, co stanowi ponad 41% w nakładach na

zadania inwestycyjne ogółem.

Szpital posiada obecnie ponad 800 łóżek i zatrudnia ponad 1242 pracowników, w tym 223 lekarzy. Nadal realizuje projekty unijne i nowe inwestycje. Łączna wartość wszystkich realizowanych projektów (w tym unijnych) na dzień dzisiejszy przekracza kwotę 100 mln zł.

Dyrekcja WS – SPZOZ kieruje się misją: „Bezpieczeństwo przez rozwój”. – Najważniejsza jest kompleksowość świadczeń i zapewnienie pełnej ich gamy: od profilaktyki, poprzez nowoczesną diagnostykę, aż po specjalistyczne leczenie do rehabilitacji zgodnie

z najnowszymi wytycznymi. Do tego niezbędny jest przede wszystkim fachowy personel i nowoczesny sprzęt. Wszystko w trosce o pacjenta – mówi **Zofia Barczyk, dyrektor szpitala**. WS – SPZOZ w Zgorzelcu od lat konsekwentnie poszerza i zwiększa zakres usług, podnosi ich jakość, prowadzi racjonalną i oszczędną gospodarkę finansową, korzysta ze środków unijnych i różnych form pozyskiwania dodatkowych funduszy. Takie działania znajdują odzwierciedlenie w sytuacji finansowej: dodatni wynik corocznie od 2004 r.

Danuta Klimek